

17. juni 2004

TEM

Referat af arbejdsgruppemøde i
Dragt- og tekstilpuljen vedrørende
forskning og undersøgelser under temaet
industrialismens tøj (dragt/tekstil)

17. juni 2004

Referent: Tove Engelhardt Mathiassen

Arbejdsgruppen blev nedsat ved dragt- og tekstilpuljens møde i Århus i 23.-24. marts 2004. Første arbejdsgruppemøde er afholdt på Kunstindustrimuseet, 17. juni 2004, kl. 11-15.

Mødedeltagere: Kirsten Toftegaard, Kunstindustrimuseet, Helle Leilund Nationalmuseet, Marie Riegels Melchior, Institut for arkæologi og etnologi, Københavns Universitet, Lise Skov, Institut for sociologi, Københavns Universitet, samt Tove Engelhardt Mathiassen, Den Gamle By (puljeseekretær).

Mødet havde flere primære temaer, og referatet er struktureret efter tema.

1. Gensidig orientering om forskningssituation på feltet
2. Idékatalog angående projekt-typer og mulige slutprodukter.
3. Samarbejdsformer/"hjemmeopgaver"

Ad 1.

Den gensidige orientering om forskningssituationen på feltet skal danne det fælles udgangspunkt for gruppens arbejde og være med i beslutningsgrundlaget for mål og metoder. Derfor blev det mødets længste punkt.

MARIE RIEGELS MELCHOIR :

På Designskolen er Erik Hansen Hansen i gang med et ph.d. studium om kulturindustri og modens system.

På etnologi på Kbh. Universitet er Marie vejleder på et speciale om mode & maskulinitet.

Ved London University College er der en række ph.d. studerende under Daniel Millers vejledning. De arbejder med temaer vedr. mode, produktion, konsumtion, distribution.

På konferencen "Att vara på modet" på Södertörns högskola 24.-25. oktober 2003 fungerede engelske og amerikanske forskere som "key-note-speakers", der sammenkædede

en præsentation af igangværende skandinavisk forskning på feltet – i høj grad fra et kønsperspektiv. (Konferencens program blev omdelt til gruppemødets deltagere).

Temaer var

Adorned in dreams – 20 years later (plenum)

Billedproducenter – betragtere (workshop)

Modediskurser (workshop)

Mode som manifestation (workshop)

Fashion and City Life (plenum)

Fashion and consumption (plenum)

Symboler (workshop)

Mode og marked (workshop)

Mode og identitet (workshop)

Skabe køn (workshop)

Der er ikke kommet en publikation fra konferencen.

KIRSTEN TOFTEGAARD:

Kunstindustrimuseet arbejder løbende med kommenterede bestandskataloger, hvoraf der for nylig er udkommet et af tekstil interesse, nemlig Charlotte Paludans ”Vævekunst. Dansk håndvævning i det 20. årh”.

Flere kommenterede kataloger er undervejs:

Louise Fusing: Modekataloger/modeillustrationer fra 1700tallet

Vibeke Woldbye: Gobeliner.

Kirsten Toftegaard: Stoftryk.

Desuden er et projekt undervejs i samarbejde med Kirsten Rykind-Eriksen og Ester Grølsted vedr. en stor samling broderier samt arbejdstegninger til broderier fra Rosenstand og Clara Wævers nedlagte forretninger, nu i Kunstindustrimuseet.

Endvidere forsker Lotte Paludan i 1700tallets tekstilproduktion.

Pernilla Rasmussen, svensk doktorand på statslig forskerskole ved Nordiske Museet, Stockholm. Projekt om 17- og 1800tallets modedragt.

På samme forskerskole er der et projekt om postvæsenets dragter.

Uppsala Universitet: gruppe af doktorander. Projekter kendes ikke i detaljer, men temaer er 1600tals dragter, knipling, broderi.

Om der opnås støtte er der et Center of Textile Research ved Humaniora, Københavns Universitet undervejs – primært arkæologisk fokus, Ulla Mannering & Marie-Louise Nosch

Marie & Kirstens fælles forskningsprojekt: Samspillet mellem konfektion og skrædderkunst – en undersøgelse af kontinuitet og forandring blandt københavnske skræddere 1950-2004. (Projektudkast omdelt til arb.gruppen)

HELLE LEILUND:

Fra marts er Helle ph.d. studerende ved DPU på projekt om arbejdstøj i det 20. årh. med hovedvægt på 1950-2000.

Sara Hanghøj er ph.d. studerende ved DPU på projekt om højskolekvinders brug af tekstiler i hjemmet.

Marianne Thesander forsker i undertøj og krop.

Ingeborg Cock-Clausen har et komplet materiale til forsættelsen af serien Danske Dragter efter 1920.

LISE SKOV

Arbejder etapevis på et stort forskningsprojekt om pels.

Handelshøjskolen i København samarbejder med Designskolen vedrørende Center for kreative Industrier, Karen Lise Salomon.

TOVE ENGELHARDT MATHIASSEN

På konferencen "Tekstilindustriens historie i Skandinavien", Aalborg Universitet, 2.-4. november 1996 var følgende indlæg

Lisbet Hein: Klædemanufaktur i Kbh. 1800-1820

Marianne Rostgaard: Den teknologiske udvikling i tekstilindustrien i Odense i det 19. årh.

Klaus Tidow: Die Entwicklung der Neumünsteraner Textilindustrie im 19. Jahrhundert

Jeppe Tønsberg: Børnearbejde i tekstilindustrien i Danmark

Lennart Schön: Den teknologiske udvikling i Sveriges tekstilindustri fra 1800-1870

Kristine Bruland: Teknologioverførsel til den nordiske tekstilindustri 1800-1880

Lars K. Christensen: Teknologiske forandringer og faglige strategier i Danmark 1895-1940

*Jørgen Burchardt: Guldfeber og strukturtilpasning. Fra naturfibre til syntet i
tøvværksindustrien 1950-1996.*

Fokus primært på produktionsleddet. Der er ikke kommet en publikation fra konferencen.

Helle og Tove har et fællesprojekt på tegnebordet, nemlig en fortsættelse af serien ”Danske dragter” med et bind om børnetøj. Udover det skriftlige produkt er målet en vandreudstilling om børnetøj.

Tove og Ingeborg Cock-Clausen har et fællesprojekt om 1700tals importtekstiler på det danske marked.

Den Gamle By har i øjeblikket en indsamlingskampagne af bryllupstøj for de sidste 40 år. Tove lægger vægt på interviewdelen og indsamling af så megen dokumentation som muligt. Arbejdet skal blandt andet munde ud i en artikel til Den Gamle Bys årbog.

Ad 2.

Idékatalog angående projekt-typer og mulige slutprodukter. Temaet blev belyst som en fortløbende brainstorm gennem mødet.

Målrettet samarbejde under fælles overskrift. Målsætning: en faglig antologi.
(Ressourcekrævende)

(Mindre ressourcekrævende) De enkelte museers/forskeres delundersøgelser indenfor feltet kobles sammen til en fælles publicering på dragt.dk

Samarbejde om international konference under temaet industrialismens tøj (dragt/tekstil) med danske forskere som ”key-note-speakers”.

Vandreudstilling og faglig publikation.

Arbejdsgruppen vil arbejde videre med punktet, så det er for tidligt at konkludere.

Ad 3.

Samarbejdsformer/”hjemmeopgaver”

Konklusion: Vigtigt med et tæt fagligt netværk med gensidig udveksling af viden om relevant faglitteratur. Mail-kontakt med idé-udveksling.

Samarbejdsniveau er i høj grad et pragmatisk spørgsmål om de øvrige pligter og arbejdsopgaver på institutionerne.

Vi drøftede at lade forskningen dreje sig om produktion-produkt-konsumtion-distribution fra forskellige vinkler.

Tilknytning til fagligt netværk om kulturmiljøer er oplagt. Helle deltager i det første møde 2. september. Arbejdsgruppens øvrige medlemmer melder til, hvis de kan.

Tove kontakter Hanne Sørensen, Kulturhistorisk Museum Randers (projekt om detailhandel i Randers), Britta Andersen, Dansk Herregårdsmuseum (vedr. kontakt til Solveig Hoberg og projekt om Asani), Bettina-Buhl Blæsild, Odder Museum (vedr. projekt om modeforretninger og salg)

Inden næste møde i begyndelsen af september læser gruppen Joanne Entwistle: *The Fashioned Body*. Cambridge. ISBN 0-7456-2007-8.

Bogen kan danne basis for en senere diskussion af afgrænsninger og målsætninger.

Ny mødedato bliver i begyndelsen af september. Tove vender tilbage via mail.

Venlig hilsen

Tove Engelhardt Mathiassen

Museumsinspektør, cand. phil.